

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Țurcan Anatolie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul în anulare, declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Tcaci Semion .....

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 13.05.2019 - 07.05.2020;

Instanța de recurs ordinar: 03.06.2020 - 13.07.2020;

20.11.2020 – 09.11.2021;

Instanța de recurs în anulare: 24.08.2020 - 27.10.2020;

11.01.2022 – 29.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 mai 2020, Tcaci Semion a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, la 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 28.03.2019, aproximativ orele 01:50, inculpatul Tcaci Semion conducea automobilul "Ford Transit", n/î XXX XXXX, pe str. P. Zadnipru as/s din mun. Chișinău. Fiind suspectat de către colaboratorii de poliție de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a fost stopat și escortat la Dispensarul Republican de Narcologie de pe str. Petru Rareș 32, mun. Chișinău, pentru a trece examinarea medicală în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei. Aici, ignorând art. 438 alin. (2) Cod contravențional, care prevede că "Dacă asupra persoanei care conduce vehicolul există temeiuri suficiente de a presupune că se află în stare de ebrietate produse de alcool sau alte substanțe, acesta este obligat să accepte la cererea agentului constatatator testarea alcoolscoptică, examenul medical și prelevarea de sânge" și contrar prevederilor art. 11 lit. j) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căror "Conducătorul de vehicul înainte de plecare și în timpul

deplasării este obligat să se supună la solicitarea agentului de circulație procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei”, fiind supus examenului respectiv la aceeași dată, orele 02:30, s-a refuzat de la prelevarea probelor biologice de sânge, fapt care a dus la imposibilitatea formulării unei concluzii medicale privitor la faptul dacă se afla sau nu în stare de ebrietate, fapt consemnat în procesul verbal nr. 5369 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 28.03.2019.

Acțiunile lui Tcaci Semion au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, adică refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe recurs au declarat:

3.1. Avocatul Doroftei Roman, prin care a solicitat casarea sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de fond.

Recurentul a invocat că, instanța de fond nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală a depășit limitele învinuirii formulate în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, constatând încălcarea art. 438 alin. (2) Cod contravențional și punând la baza sentinței norme improprii învinuirii.

Totodată, agenții de poliție au declarat în cadrul audierilor că inculpatul a fost de acord să fie supus testului medical, astfel, nu a fost necesară deplasarea la Dispensarul de Narcologie, deci urma să fie exclus faptul că conducătorul auto a ignorat pct. 11 lit. ”j” RCR.

Urmărirea penală a fost efectuată cu încălcarea competenței teritoriale, la IP Râșcani, mun. Chișinău, în lipsa ordonanței procurorului ierarhic superior.

Mai mult, procesul-verbal cu privire la constatarea refuzului de la testarea alcoolscoptică a fost întocmit contrar Regulamentului.

La judecarea fondului, instanța s-a bazat în exclusivitate pe probele administrate de acuzator, fără a argumenta neacceptarea poziției inculpatului.

3.2. Inculpatul Tcaci Semion, prin care a solicitat casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de fond.

Recurentul a indicat că, nu a fost constatată existența faptei contravenționale.

Instanța de fond unilateral a făcut trimitere selectiv la unele probe din dosar, dând prioritate argumentelor părții acuzării și ignorând vădit explicațiile sale și ale apărării.

În mod ilegal, au fost respinse demersurile apărării privind audierea martorilor și efectuarea expertizei, iar cererea apărării privind nulitatea absolută a probelor și argumentul precum că urmărirea penală s-a efectuat cu încălcarea competenței teritoriale, în lipsa ordonanței procurorului general sau a adjuncților acestuia, au fost omise cu desăvârșire.

3.3. Avocatul Roman Doroftei, totodată, a declarat recurs și împotriva încheierii din 17 februarie 2020, solicitând casarea ei cu dispunerea admiterii demersului de numire a expertizei medico-legale în privința lui Tcaci Semion (f.d. 87).

Recurentul a invocat că, instanța de fond, eronat și formal a motivat respingerea cererii de numire a expertizei ori, potrivit certificatului din 16.12.2019, inculpatul suferă de sindromul usteno-vegetativ psihoorgenie, cu accese de frică de a da sânge și proceduri.

Totodată, în mod vădit ilegal, instanța a respins și cererea de audiere a medicului care nemijlocit l-a examinat pe Tcaci Semion, nefiind elucidată posibilitatea prelevării probelor de sânge în situația bolii de care suferă.

Deci, instanța de fond nemotivat a respins demersul de a numi o expertiză medico-legală în comisie, nefiind înlocuite dubiile la stabilirea posibilității prelevării probelor de sânge, încălcând prevederile art. 99 alin. (1), 100 alin. (1), (3), și (4), 101 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, principiul egalității armelor și contradictorialității, consfințit în art. 24 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează expres că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesual penală cu posibilități egale pentru administrarea de probe în susținerea pozițiilor lor, iar instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 13 iulie 2020, recursurile declarate împotriva sentinței au fost respinse ca nefondate, fiind menținută sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 07 mai 2020, fără modificări.

5. Avocatul Doroftei Roman a declarat recurs în anulare, prin care a solicitat casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de recurs.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2020 a fost admis recursul în anulare declarat de avocatul Doroftei Roman, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2020 în privința condamnatului Tcaci Semion, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de recurs în anulare a constatat că, instanța de recurs, nu a respectat prescripțiile de drept, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate: a) nu a soluționat

în genere recursul apărării împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău din 17.02.2020; b) nu s-a pronunțat coroborat asupra tuturor motivelor invocate în recursurile apărării și repetate în recursul în anulare. În special asupra motivelor esențiale cum ar fi solicitarea efectuării unei expertize medico-legale care să arate dacă Tcaci Semion este susceptibil de a fi supus expertizei de prelevare a probelor de sânge sau nu și că, prin încheiere protocolară, instanța a dispus neîntemeiat: „Ținând cont de faptul că la f.d. 16 în procesul verbal nr. 5369 din 28.03.2019 Tcaci Semion a făcut mențiunea „sânge nu dau că am probleme” și semnătura acestuia. Instanța consideră inoportun audierea medicului în calitate de martor” (f.d. 106 verso).

S-a considerat că, concluziile instanței de recurs că „sunt nefondate argumentele avocatului precum că, inculpatul s-a refuzat de la prelevarea sângelui, deoarece are probleme de sănătate, anterior încercând de a da analize de sânge, a amețit, căzând jos, prezentând în susținerea versiunii sale copia certificatului Trimitere-Extras din 16.12.2019 (fără nr. de ieșire și în copie) din care rezultă că, are sindrom usteno-vegetativ psihoorgenie cu accese de frică de a da sânge și proceduri, de aceea urmează să fie achitat din lipsa faptei, ori, acesta contravine materialelor administrate la faza de urmărire penală, cercetate și confirmate în ședință de judecată, deoarece nu a prezentat careva probe, documente, care ar confirma că dânsul anterior datei de 28.03.2019, a mai avut astfel de cazuri, certificatul fiind eliberat doar la 16.12.2019, după comiterea faptei incriminate”, nu corespund exigențelor prevăzute în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 09 noiembrie 2021, au fost admise din alte motive, inclusiv din oficiu conform art. 409 Cod de procedură penală, recursurile declarate de avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului și cel al inculpatului Tcaci Semion, casată sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 07 mai 2020, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tcaci Semion, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, a fost liberat de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

7.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de recurs, în procedura rejudecării cauzei, a constatat că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul Tcaci Semion a săvârșit anume infracțiunea imputată prevăzută la art. 264¹ alin. (3) Cod penal – conform semnelor calificative - „refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical”.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de fond inculpatul Tcaci Semion, vina în cele incriminate nu a recunoscut-o, a declarat instanței că, a refuzat prelevarea sângelui, deoarece are probleme de sănătate. Anterior încercând de a da analize de sânge a amețit și a căzut jos. A menționat, că a fost supus alcooltestului „Drager”. Ulterior i s-a cerut să dea analize de urină la care a căzut de acord, dar când i s-a cerut să ia analiza de sânge s-a refuzat din motivele expuse anterior. Totodată, a recunoscut faptul că în acea seară era în stare de ebrietate și a fost de acord cu rezultatul alcooltestului „Drager” de 0,33 mg/l.

În susținerea versiunii sale a prezentat certificatul Trimitere-Extras din 16.12.2019 din care rezultă că, are sindrom usteno-vegetativ psihoorgenie cu accese de frică de a da sânge și proceduri (f.d. 114).

Deși inculpatul Tcaci Semion nu și-a recunoscut vina în comiterii infracțiunii incriminate, Colegiul penal a considerat că, vina acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal este demonstrată pe deplin reieșind din împrejurările constatate, din totalitatea probelor acumulate la cauza penală, corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

S-a constatat că vinovăția inculpatului Tcaci Semion a fost confirmată prin declarațiile martorilor oculari Țambalist Ghenadie, Gorgos Sergiu, Popov Vitalie și Bordea Gheorghe care în ședință de judecată au relatat cu certitudine că, la 28.03.2019 Tcaci Semion, fiind suspect de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică a fost stopat de către colaboratorii de poliție și întrebat dacă a consumat băuturi alcoolice acesta a confirmat că a servit bere. Totodată a comunicat că automobilul nu îi aparține și nu se afla la volanul acestuia. Solicitând actele de la conducătorul de transport, dumnealui categoric a refuzat să prezinte careva acte. După care a fost escortat la IP Ciocana pentru a fi identificat. La IP Ciocana a fost identificat și s-a dovedit a fi Tcaci Semion, care fiind testat cu aparatul „Drager” s-a stabilit că concentrația de alcool în aerul expirat constituie 0,33 mg/l. Astfel, fiind condus de către colaboratorii de poliție la Dispensarul Republican de Narcologie, inculpatul Tcaci Semion a refuzat, fapt confirmat prin procesul-verbal nr. 5369 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 28.03.2019 unde personal inculpatul a semnat (f.d. 16).

Cu referire la argumentele părții apărării precum că, inculpatul Tcaci Semion s-a refuzat de la prelevarea sângelui, deoarece are probleme de sănătate, anterior încercând de a da analize de sânge a amețit căzând jos, prezentând în susținerea versiunii sale copia certificatului Trimitere-Extras

din 16.12.2019 (fără nr. de ieșire și în copie) din care rezultă că, are sindrom usteno-vegetativ psihoorgenie cu accese de frică de a da sânge și proceduri, de aceea urmează să fie achitat din lipsa faptei, Colegiul le-a respins ca nefondate, or, acesta contravine materialelor administrate la faza de urmărire penală și cercetate, confirmate în ședință de judecată, deoarece nu a prezentat careva probe, documente, care ar confirma că dânsul anterior, înainte de 28.03.2019 a mai avut astfel de cazuri, iar certificatul a fost eliberat doar la 16.12.2019, deci după comiterea faptei incriminate.

La fel, au fost apreciate critic și argumentele părții apărării precum că, inculpatul în acea seară era în stare de ebrietate și a fost de acord cu rezultatul alcooltestului „Drager” de 0,33 mg/l și respectiv organul de urmărire penală urma să întocmească proces-verbal de constatare, dar să nu fie supus examenului medical, or, argumentele părții apărării contravin prevederilor art. 438 alin. (2) Cod Contravențional al RM, art. 11, lit. j) din Regulamentul Circulației Rutiere și Hotărârii Guvernului nr. 296 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcooscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei - art.11, lit. g), care stipulează că - persoana abilitată cu dreptul de efectuare a testării alcooscoapice este obligată să conducă subiectul, în cazul în care concentrația de alcool în aerul expirat corespunde stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie la o instituție medicală abilitată pentru efectuarea examinării medicale și acordarea asistenței narcologice necesare”.

Totodată, instanța de recurs a reținut prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.18 din 18.07.2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 264¹ alin. (3) Cod penal, în acest sens, Curtea a statuat că „obligarea conducătorului mijlocului de transport de a se supune examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate nu poartă un caracter excesiv și nu aduce atingere prevederilor constituționale”.

Instanța a respins și argumentele precum că instanța de fond a depășit limitele învinuirii formulate în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, constatând încălcarea art. 438 alin. (2) Cod Contravențional și punând la baza sentinței, din oficiu, norme improprie învinuirii, or, la soluționarea chestiunii prevăzute la art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) Cod procedură penală, instanța de fond a constatat fapta prejudiciabilă comisă de inculpatul Tcaci Semion în limitele învinuirii înaintate conform rechizitoriului, inclusiv, în ceea ce privește ignorarea prevederilor art. 438 alin. (2) Cod Contravențional.

La fel, instanța de recurs a respins argumentele părții apărării potrivit căreia, instanța de fond nu a constatat nulitatea procesului-verbal de ridicare a înregistrărilor video, care este întocmit fără participarea specialistului, avocatului, inculpatului și fără a fi contrasemnat de persoanele date, or, la

efectuarea acțiunii procesuale de ridicare a obiectelor, organul de urmărire penală a respectat prevederile art. 126 - 128 Cod procedură penală, nefiind constatate careva temeiuri de nulitate a probei respective.

Cu referire la argumentele părții apărării precum că este contradictorie poziția expusă de instanță, manifestată prin constatarea divergentă a faptei, or, agenții de poliție au declarat în cadrul audierilor că Tcaci Semion a fost de acord să fie supus testului medical, de aceea nu a fost necesară deplasarea la Dispensarul Narcologie, deci, se exclude în genere faptul că conducătorul auto ar fi ignorat a pct. 11), lit. j) RCR, Colegiul Penal nu le va reține ca fiind elocvente, or, prin procesul-verbal nr. 5369 de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 28.03.2019, s-a constatat că inculpatul Tcaci Semion de la prelevarea probelor biologice de sânge s-a refuzat.

În ceea ce privește alegațiile avocatului Roman Doroftei despre încălcarea competenței teritoriale, fiind invocat că fapta a avut loc în sectorul Ciocana din mun. Chișinău, pe când urmărirea penală a fost efectuată de Inspectoratul de Poliție Rîșcani, Colegiul penal le-a apreciat ca nefondate, or, infracțiunea a fost săvârșită la Dispensarul Republican de Narcologie, de pe str. Petru Rareș 32, mun. Chișinău, atunci când inculpatul Tcaci Semion a refuzat de la prelevarea probelor biologice de sânge, iar cu referire la prevederile art. 257 alin. (1) Cod procedură penală, urmărirea penală se efectuează în sectorul unde a fost săvârșită infracțiunea.

Colegiul a mai reținut și faptul că, criticile cu privire la aprecierea probelor efectuată de către prima instanță exprimă opinia subiectivă a recurentului, care nu sânt motivante în sensul de a da o nouă apreciere probelor puse la baza condamnării inculpatului. S-au respins argumentele, construite prin detalii nerelevante, or simpla negare a inculpatului, în sensul că faptele nu corespund adevărului, nu este suficientă, atâta timp cât nu aduce probe ori nu invoca împrejurări credibile pentru a răsturna probele prezente la materialele cauzei.

S-a constatat că de către avocatul Roman Doroftei, totodată, a fost declarat recurs și împotriva încheierii din 17 februarie 2020, solicitând casarea ei cu dispunerea admiterii demersului de numire a expertizei medico-legale în privința lui Tcaci Semion (f.d. 87), invocând că, instanța de fond, eronat și formal a motivat respingerea cererii de numire a expertizei ori, potrivit certificatului din 16.12.2019 inculpatul suferă de sindromul usteno-vegetativ psihoorgenie, cu accese de frică de a da sânge și proceduri. În acest context, instanța a notat că instanța de fond justificat a respins cererea avocatului Roman Doroftei în apărarea intereselor inculpatului Tcaci Semion, privind efectuarea expertizei medico-legale, ca fiind neîntemeiată, or în cazul în care Tcaci Serghei suferă de un astfel de sindrom-usteno-vegetativ psihoorgenie

cu accese de frică de prelevare a probelor sanguine, dânsul urma să dispună de un document oficial, în care era menționat acest fapt, dar nu prin certificatul eliberat la 16.12.2019, după ce se învinuiește în fapta comisă la data de 28.03.2019, prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal.

Totodată, ținând cont de faptul că inculpatul Tcaci Semion la data de 28 martie 2019 a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal iar, la data de 28 martie 2021 a expirat termenul de 2 ani, în conformitate cu art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal, respectiv, se constată că a expirat termenul de tragere la răspundere penală, din care motive, Colegiul a dispus liberarea inculpatului Tcaci Semion de pedeapsă penală în temeiul art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

8. Avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului Tcaci Semion, la 29.12.2021, declară recurs în anulare împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2021, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de recurs.

Recurentul indică că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, consfințește dreptul oricărei persoane la un proces echitabil, stipulând în alin. (1) că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil și prevederile art. 13 CEDO, care prevede că instanța de recurs a lezat dreptul la un recurs efectiv.

Curtea de apel nu a executat indicațiile instanței de recurs în anulare expuse în decizia din 27.10.2020.

Prin respingerea ilegală a cererii de numire a expertizei medico-legale, instanța a încălcat art. 8 CEDO în privința învinuitului Tcaci Semion, deoarece din motive medicale a fost imposibilitatea de a preleva probe. Or, conform certificatului eliberat la 16.12.2019 se confirmă că inculpatul Tcaci Semion suferă de sindromul usteno-vegetativ psihoorgcenie cu accese de frică de a da sânge și proceduri.

Asupra încheierii de respingere cererii de numire a expertizei a fost depus recurs, care nu a fost soluționat de către Curtea de Apel Chișinău. Toate probele administrate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile instanțelor privind respingerea demersurilor apărării în sensul efectuării expertizei medico-legale sânt formale și nefondate.

În dispozitivul și descriptivul deciziei nu se conține soluția cu privire la recursurile depuse împotriva încheierilor de audiere a martorilor și de numire a expertizei.

Instanța a încălcat dreptul condamnatului de a solicita și de a audia martorii la proces. Refuzul de audiere a martorilor propuși de inculpat și apărător a fost unul neclar, deoarece instanța de fond și de recurs n-au indicat

care sunt acele "imposibilități de audiere a martorilor", indicând în mod steril un șir de circumstanțe, fără a concretiza care dintre ele sunt aplicabile speței.

Mai mult, instanța nu a clarificat modalitatea în care a fost efectuată urmărirea penală, fiind încălcată competența teritorială.

Totodată, instanța de recurs a lăsat fără nici o motivare alegațiile apărării, făcând o transpunere a motivelor inserate în sentință, contribuind astfel la lezarea drepturilor condamnatului la o hotărâre motivată, ori, aspectele formulate de apărare lipsesc în decizia instanței de recurs, fără nici o motivare corespunzătoare și argumentată.

Decizia instanței de recurs este una nemotivată, iar concluziile sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită cererilor formulate de apărare în raport cu materialul existent la dosar.

9. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia acestuia, considerând că urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Judecând recursul în anulare declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44) al aceluiași Cod, art. 4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată poate fi considerat încălcarea esențială a drepturilor și libertăților persoanei garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția R. Moldova și de alte legi naționale.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, în baza prevederilor art. 457 alin. (3), 434 Cod de procedură penală, verifică legalitatea hotărârilor atacate pe baza materialului din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs. Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul penal lărgit atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de

viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Colegiul penal lărgit, analizând sub aspectul cerințelor și exigențelor legii argumentele expuse de recurent, le va respinge ca neîntemeiate, deoarece nu constituie temei de intervenire în procedura precedentă.

În acest context, Colegiul relevă că din conținutul deciziei atacate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de recurs prin care a fost casată sentința, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tcaci Semion, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, a fost liberat de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Astfel că partea descriptivă a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09.11.2021 cuprinde relevarea considerentelor și temeiurilor asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței atacate, în raport cu motivele avansate de recurent și temeiurile care au dus la remiterea anterioară a cauzei la rejudecare.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel rejudecând cauza în ordine de recurs, potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, s-a conformat indicațiilor instanței de recurs în anulare, a înlăturat omisiunile anterioare și s-a pronunțat asupra motivelor invocate în recursul pus pe rol.

Implicit, asupra argumentului precum că Curtea de Apel Chișinău nu a soluționat în ordine de recurs, critica apărării privind netemeinicia încheierii de respingere a cererii de numire a expertizei, Colegiul penal constată contrariul, or potrivit descriptivul deciziei, instanța de recurs și-a argumentat just concluziile asupra soluției instanței de fond în acest sens, reiterând că în cazul în care Tcaci Serghei suferea de sindrom-usteno-vegetativ psihoorgcenie cu accese de frică de prelevare a probelor sanguine, dânsul urma să dispună de un document oficial în acest sens, care urma a fi prezentat la momentul constatării faptei penale imputate, la 28.03.2019, ultimul însă pentru a deghiza refuzul prelevării probelor sanguine a prezentat un certificat datat din 16.12.2019, mult după comiterea faptei.

Tot, din textul recursului în anulare declarat, se reține că autorul invocă afectarea deciziei instanței de recurs adoptate în prezenta cauză, de un viciu fundamental, în opinia recurentului, exprimat prin încălcarea art. 6§1 și 6§3 al Convenției – dreptul la un proces echitabil, susținând în acest sens că apărarea a fost privată de dreptul de a prezenta probe, or instanța de recurs nu a permis audierea martorilor și numirea expertizei medico-legale.

Analizând materialele cauzei prin prisma acestor aspecte, Colegiul penal lărgit atestă că alegațiile recurentului nu pot fi acceptate, or potrivit

decizie atacate, instanța de recurs a examinat criticile în sensul dat și a argumentat raționamentele pentru care instanța a respins argumentele invocate, astfel că prezența unui viciu fundamental conform prevederilor art. 453 Cod de procedură penală nu a fost identificat.

Mai mult, Colegiul lărgit atestă că cumulativ alegațiile apărării invocate în recurs în anulare au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de recurs, inclusiv aspectele ce țin de competența teritorială a organului de urmărire penală, cărora le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs în anulare și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la constatarea vinovăției lui Tcaci Serghei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal și respectiv pronunțarea hotărârii recurate.

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de fond și cea de recurs, în raport cu motivele invocate de recurent, nu au comis erori de drept de natura unui viciu fundamental capabil să afecteze hotărârile contestate, că aceste hotărâri conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția pe cauză, fiindu-i respectat dreptul condamnatului la un proces echitabil în sensul vizat.

Totodată, Colegiul penal evidențiază că dreptul la un proces echitabil, consfințit în art. 6 din Convenție, coroborat cu accesul liber la justiție și prezumția nevinovăției drepturi fundamentale prevăzute în art. 20, 21 din Constituție, enunță și preeminența principiului supremației dreptului. Unul din elementele fundamentale ale preeminenței principiului supremației dreptului este garantarea securității raporturilor juridice, care înseamnă, că o soluție definitivă a oricărui litigiu, inclusiv de natură penală, nu trebuie rediscutată. Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte în proces nu este în drept să solicite reluarea procesului de judecată în scopul unei noi soluționări a cauzei după ce hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă, excepție făcând doar temeiurile strict prevăzute de lege. În speță, hotărârea atacată nu este afectată de viciu fundamental și a căpătat putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

În urma celor expuse supra, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, "inter alia", ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999).

La examinarea recursului în anulare, Colegiul nu a constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârea irevocabilă, iar dezacordul cu decizia pronunțată de instanța de recurs nu poate servi temei pentru reexaminarea cazului.

11. Colegiul penal lărgit nu a constatat în speța dată existența viciului fundamental care să afecteze hotărârea judecătorească, iar conform prevederilor art. 457, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul în anulare, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În conformitate cu art. 457 alin. (3), 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul în anulare declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Tcaci Semion xxxxx*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **26 ianuarie 2023**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie